

تأثیر مداخله بیوفیدبک توسط پرستار بر سطح فشار خون در بیماران مبتلا به فشار خون

فاطمه بیابانی^۱، شهین شیفته^۲

دکتری پرستاری داخلی جراحی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

کارشناسی ارشد پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

زمینه: مداخلات تحت هدایت پرستار به عنوان مقرون به صرفه و همچنین از نظر بالینی در مدیریت بیماری مزمن ثابت شده است. فشار خون بالا، یک بیماری قلبی عروقی پیشرو در درازمدت، دارای اختلال در تنظیم خودکار و افزایش تون سمپاتیک به عنوان زمینه پاتوفیزیولوژیکی آن است. مداخلات تکمیلی برای تأثیر متقابل پاتوفیزیولوژی فشار خون بالا اثبات شده است.

مواد و روش‌ها: بیماران سرپایی فشار خون اولیه بدون عارضه به طور تصادفی به عنوان گروه مطالعه (۱۷۳ نفر) و گروه کنترل (۱۷۳ نفر) در یک بیمارستان مراقبت‌های عالی قرار گرفتند. متغیرهای اجتماعی دموگرافیک، بالینی و پیامد فشار خون پایه و پاسخ پوست گالوانیک (GSR) جمع‌آوری شد. به بیماران گروه مطالعه چهار جلسه آموزش آرامش به کمک تنفس شکمی داده شد که توسط بیوفیدبک GSR تسهیل شد. تمرین روزانه در خانه برای اندازه‌گیری اثرات فشار خون و GSR در پایان ماه اول، دوم و سوم مداخله تشویق و پایش شد.

فشارخون نمونه‌ها یک ماه قبل، و ۲ ماه بعد از مداخله بررسی و ثبت گردید. تفاوت میانگین فشارخون‌های قبل و پس از مشاوره با استفاده از آزمون‌های آنالیز واریانس و تی زوج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها: تحقیق روی ۴۱ نفر انجام گرفت. میانگین فشارخون سیستولی مدد جویان از $18/2 \pm 166/3$ میلی متر جیوه قبل از مداخله، به $12/9 \pm 141/2$ میلی متر جیوه در ماه سوم پس از مشاوره کاهش یافته است. ($P=0.0001$) هم چنین میانگین فشارخون دیاستولی از $7/49 \pm 102/9$ میلی متر جیوه قبل از مشاوره به 90 میلی متر جیوه در ماه سوم پس از مداخله کاهش یافت. ($P=0.0001$) بین میانگین فشار خون سیستولی و دیاستولی هر یک از ماه‌های اول، دوم و سوم پس از مداخله اختلاف معنی داری وجود داشت ($P=0.0001$)

نتیجه‌گیری: استفاده از مداخلات رفتاری مبتنی بر بازخورد بیوفیدبک باعث کاهش فشارخون در بیماران مبتلا به فشار خون بالا شد. مطالعات بیشتر باید از نشانگرهای بیوشیمیایی فعالیت سیستم عصبی سمپاتیک برای تایید این مداخله بیماری مزمن استفاده کند.